

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-938/17-P

Název	Základní škola, Hořovice, Svatopluka Čecha 455
Sídlo	Svatopluka Čecha 455, 268 01 Hořovice
E-mail	spec.skoly.horovice@quick.cz
IČ	70846375
Identifikátor	600021548
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martina Štochlová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Svatopluka Čecha 455, 268 01 Hořovice
Termín inspekční činnosti	1. až 3. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle příslušných vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, a jejich soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Hořovice, (dále „škola“) vykonává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnost základní školy (dále „ZŠ“) a školní družiny (dále „ŠD“).

Vzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Jedná se o žáky např. s vadami řeči, specifickými poruchami učení a chování, s lehkým, středně těžkým a těžkým mentálním postižením a žáky se souběžným postižením více vadami a autismem. Ke vzdělávání jsou přijímáni na základě doporučení školských poradenských zařízení, žádosti zákonných zástupců a informovaného souhlasu se vzděláváním podle odlišného vzdělávacího programu.

Škola poskytuje vzdělávání a školské služby v pronajaté budově Města Hořovice. V areálu školy se nachází školní zahrada a hřiště. Výuka tělesné výchovy je zajištěna ve sportovní hale města. Žáci se stravují ve školní jídelně střední odborné školy.

K datu inspekce se ve třech třídách ZŠ vzdělávalo 27 žáků. V jedné třídě probíhala výuka sedmi žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením nebo souběžným postižením více vadami. Zbývající dvě třídy (po jedné prvního a druhého stupeň) navštěvovalo 20 žáků s lehkým mentálním postižením nebo souběžným postižením více vadami.

ŠD měla v době konání inspekce jedno oddělení, ve kterém bylo zapsáno 14 účastníků. Provozní doba je stanovena denně od 6.40 do 7.40 hodin, po skončení vyučování pak do 15.00 hodin. Úplata za zájmové vzdělávání činí 200 Kč ročně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy splňuje zákonem stanovené předpoklady pro výkon řídicí funkce, v níž působí od roku 2009. Zároveň vykonává funkci výchovné poradkyně. Zpracovala koncepci rozvoje školy, která vychází ze znalosti místních podmínek. Stanovené cíle v oblasti vzdělávání i materiálního zabezpečení nejsou naplňovány. Na strategickém řízení školy se kromě ředitelky a jejího zástupce zčásti podílejí i další pedagogové (např. školní metodička prevence). Ve škole je zřízeno metodické sdružení, které se pravidelně schází a řeší zejména organizační záležitosti související s vyučovacím procesem. Podstatné záležitosti týkající se vzdělávání a chodu školy ředitelka projednává s pedagogickou radou, převažují však jednání o organizačních a provozních záležitostech. Při přijímání žáků ke vzdělávání škola respektuje právní předpisy a rovný přístup ke vzdělávání.

Při inspekční činnosti byly zjištěny nedostatky v řízení školy, zejména v kontrolní činnosti a i ve vedení povinné dokumentace. Školským zákonem předepsaná dokumentace je vedena, ale netvoří funkční podporu řízení. Škola neprovádí potřebné aktualizace dokumentace v závislosti na probíhajících změnách ve školských právních předpisech (např. školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, vnitřní řád školní družiny, školní řád). Chybí vzájemná provázanost dokumentů (např. názvy předmětů a jejich zkratky ve školním vzdělávacím programu, v rozvrhu vyučovacích hodin a třídních knihách). Řízení školy a kontrolně hodnotící systém celé organizace není nastaven účinně, neboť nevede dlouhodobě ke kvalitativnímu posunu v pedagogickém procesu ve srovnání s předchozí inspekční činností, což má negativní dopad na zlepšování výsledků vzdělávání.

Vzdělávání ve škole zajišťuje osm pedagogických pracovníků, včetně ředitelky školy (pět učitelů, dvě asistentky pedagoga a vychovatelka školní družiny). Asistentky pedagoga i vychovatelka splňující kvalifikační předpoklady pro svou činnost. Na část úvazku (po 1 hodině týdně) vykonávají také činnosti učitelky základní školy bez příslušné odborné kvalifikace. Předpoklad odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávali v termínu inspekční činnosti, nesplňovalo šest pedagogických pracovníků, z toho jedna učitelka působí ve škole na základě zákonné výjimky, u dalších pěti ředitelka školy prokazatelným způsobem doložila, že nemůže zabezpečit vzdělávání kvalifikovanými pracovníky. Chybějící příslušná odborná kvalifikace neměla negativní dopad na úroveň

vzdělávacího procesu. Systematické plánování dalšího vzdělávání v rámci školy s vytýčením prioritních oblastí patrně není. Riziko je v nedostatečné identifikaci vzdělávacích potřeb pedagogickými pracovníky (nedostatky v řízení plynou z nižší míry orientace v legislativních změnách, dalšího vzdělávání se někteří členové pedagogického sboru neúčastní).

Prostorové a materiální podmínky školy jsou na standardní úrovni a odpovídají profilaci školy. Výuka probíhá ve třech kmenových učebnách, k dispozici jsou odborné pracovny (např. výpočetní technika, keramická dílna, dílna, cvičná kuchyňka) a žákovská a učitelská knihovna. Dvě učebny jsou vybaveny interaktivní tabulí. Materiální vybavení učebnicemi a běžnými učebními pomůckami je dostatečné, bylo však zaznamenáno malé množství rehabilitačních a terapeutických pomůcek vzhledem k potřebám vzdělávaných žáků. Žáci mají zajištěnu možnost relaxace – koberce, pohovku, žíněnky, rehabilitační míče, nabídka by však měla být rozšířena a pomůcky inovovány.

Oddělení ŠD se nachází ve vlastních prostorách. Pro zájmové aktivity jsou účelně využívány i další prostory školy. Vytvořené aktuální podmínky umožňují naplňování cílů zájmového vzdělávání v ŠD.

Financování činností školy bylo vícezdrojové. Nejvyšší část příjmů za poslední uzavřené účetní období tvořily finanční prostředky ze státního rozpočtu určené na přímé náklady na vzdělávání a z rozvojových programů MŠMT. Na zajištění chodu školy se podílel zřizovatel prostředky, které mimo běžné provozní náklady školy zahrnují také účelový příspěvek určený k úhradě nájemného.

Materiální, personální a finanční zdroje umožňovaly škole plnění cílů a záměrů stanovených v ŠVP.

Škola vytváří předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. O vzniklých úrazech vede přehled, zjišťuje příčiny úrazů a přijímá opatření ke snižování jejich počtu. Žáci jsou pravidelně poučováni o ochraně zdraví a zásadách bezpečného chování při vzdělávání i dalších činnostech organizovaných školou. V průběhu inspekční činnosti byl vstup do objektu školy zabezpečen proti vniknutí cizích osob.

Škola je otevřena spolupráci s tradičními (zřizovatelem a školskou radou) i dalšími partnery (společenskými a zájmovými organizacemi) a veřejností. Zákonní zástupci žáků mají možnost kdykoli navštívit školu nebo se společně se žáky zúčastnit jejich různých akcí. Informace jsou jim poskytovány prostřednictvím žákovských knížek, vývěsky před budovou školy, nástěnek, třídních schůzek, ale i telefonicky, popř. dopisem. Ředitelka věnuje pozornost i názorům žákovského parlamentu. Škola o svých aktivitách informuje ve Školním zpravodaji a na webových stránkách. Na veřejnosti se též prezentuje různými kulturními a sportovními akcemi.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve škole probíhá podle čtyř školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) s motivačním názvem „Abeceda pro život“.

Z hlediska přípravy i realizace vzdělávacího procesu jsou kladeny na pedagogy vysoké nároky. Sledovaný vzdělávací proces byl přizpůsoben míře rozvoje žáků se ŠVP. Výuka probíhala ve třídách se spojenými ročníky, kde byli zařazeni žáci různých vzdělávacích programů (ŠVP pro základní vzdělávání, ŠVP pro základní vzdělávání upraveného pro žáky s lehkým mentálním postižením, ŠVP pro obor vzdělání základní škola speciální, vypracovaného s ohledem na zdravotní postižení zařazených žáků, podle prvního a druhého

dílu Rámcového vzdělávacího programu pro vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením) a individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“). Hodiny se vyznačovaly dobrou organizací, respektovány byly věkové i zdravotní zvláštnosti žáků. Vzdělávání bylo vedeno s cílem vyjít vstříc potřebám a možnostem žáků, vycházelo z aktuálního stavu jejich vědomostí a dovedností. Žáci pracovali v optimálním tempu, byli přirozeně vedeni k respektování určených pravidel, což podporovalo celkový osobnostní rozvoj. Pedagogové využívali účinných vzdělávacích postupů, individualizovali vzdělávání žáků na základě speciálně pedagogické diagnostiky a IVP. Sledovaná výuka rozvíjela tvořivost žáků, byly aplikovány mezipředmětové vztahy, při nichž docházelo k propojování učiva a reálného života. Učitelé žáky během výuky neustále motivovali a povzbuzovali, vhodně uplatňovali střídání činností k udržení pozornosti, zařazovali do výchovně vzdělávacího procesu odpočinkové a relaxační chvíle. Efektivní využívání pestré škály didaktických materiálů (např. úkoly z učebnic upravených pro individuální potřeby žáků, pracovní listy, skládačky), bylo samozřejmostí. Zaznamenáno bylo malé množství rehabilitačních a terapeutických pomůcek, které by umožnily žákům relaxaci a uvolnění v průběhu vzdělávání. Žáci byli v rámci svých možností aktivní, o výuku projevovali zájem a komunikovali s ohledem na své schopnosti. Součinnost pedagogického pracovníka a asistenta pedagoga ve třídách pozitivně ovlivňovala klidný průběh výuky. Vyučující vedli žáky k posilování jejich sebevědomí a k respektování spolužáků. Práce s výpočetní technikou byla ojedinělá, přestože by její využití probírané učivo zpestřilo.

K podpoře vzdělávání žáků kvalitně přispívala i činnost ŠD, která byla pro prohloubení vzdělávací nabídky školy přínosná. V rámci ranního provozu ŠD se účastníci věnovali spontánním činnostem. Po ukončení školního vyučování byl žákům poskytnut dostatečný prostor pro relaxaci, následně byly zařazovány řízené aktivity (výtvarné, sportovní, didaktické hry). Žáci přistupovali k nabízeným činnostem se zájmem a zaujetím. Nenásilnou formou byly rozvíjeny jejich schopnosti a prohlubovány dovednosti. Zájmové vzdělávání probíhalo v příjemné atmosféře.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Průběžná pedagogická diagnostika vyučujících je zaměřena na vyhodnocování individuálních výsledků vzdělávání žáků, zjištěné výsledky jsou podkladem pro následné vzdělávací a výchovné postupy. Realizovanou individualizací výuky se škole převážně na dobré úrovni daří zohledňovat speciální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků při dosahování vzdělávacích cílů, které směřují k jejich maximálnímu rozvoji. Individualizace je také podporována povolováním vzdělávání podle IVP. Jeho naplňování je pedagogy vyhodnocováno pouze částečně. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními nebyla při vyhotovení IVP (na všech vypracovaných IVP chyběly podpisy pracovníka poradenského pracoviště) ani při jeho vyhodnocování navázána. Spolupráce asistentek pedagoga s učitelkami byla efektivní, rozvržení jejich doby přímé pedagogické činnosti bylo stanoveno účelně na základě vyhodnocení vzdělávacích potřeb žáků. Pozitivem v působení asistenta pedagoga byla pomoc žákovi při zapojování do všech společných činností.

Celková strategie školy v hodnocení výsledků vzdělávání není založena na prevenci školního neúspěchu žáků se SVP. Souhrnné výsledky vzdělávání uvedené ve výročních zprávách dokládají vysoký počet neprospívajících žáků ve srovnání se školami stejného typu. Škola výsledky vzdělávání žáků pouze eviduje. V záznamech z pedagogických rad nejsou uváděna opatření ke zlepšení prospěchu, příčiny školní neúspěšnosti nejsou systematicky analyzovány (např. na konci školního roku 2014/2015 neprospělo 6 žáků, 2015/2016 neprospělo 5 žáků a ve školním roce 2016/2017 neprospěli 2 žáci) a dlouhodobě

nejsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Hlavní příčinou vysokého počtu neprospívajících je dle sdělení ředitelky přetrvávající nezáměr rodičů žáků o vzdělávání. Častým projevem negativního přístupu rodičů těchto žáků je i tolerování a omlouvání vysoké absence. Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích průběžně informováni prostřednictvím žákovských knížek, podrobněji pak při osobních jednáních, která si mohou s vyučujícími kdykoliv telefonicky předem domluvit a třídních schůzek. Mechanismy a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání jsou uvedeny ve školním řádu.

Ve škole jsou žáci hodnoceni formou klasifikace nebo slovním hodnocením, které posuzuje úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Ve slovním hodnocení nebyly zahrnuty všechny povinné údaje, např. zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Poradenské služby včetně kariérního poradenství jsou poskytovány na standardní úrovni. Úspěšnost žáků při přechodu na vyšší stupeň si škola orientačně ověřuje zpravidla osobním dotazováním absolventů při jejich návštěvě školy. Úroveň osvojení předpokládaných výstupů vymezených v rámcových vzdělávacích programech odpovídá fázi realizace školních vzdělávacích programů, případně individuálních vzdělávacích plánů.

Prevence rizikového chování žáků je dobře promyšlena a realizována. Vhodně jsou nastavena pravidla chování, uplatňovány individuální výchovné postupy a důsledně využívána výchovná opatření. Při řešení vzniklých problémů se učitelé opírají o školní řád. Kvalita a četnost komunikace mezi školou, rodiči a veřejností, vytváření dobrých podmínek pro preventivní aktivity pozitivně ovlivňují klima školy. Přestože se škola snaží o důsledné výchovné působení na žáky, potýká se se záškoláctvím. Vede přehledy o neomluvených hodinách a o vysoké omluvené absenci. Dle potřeby hlásí na odbor sociálně právní ochrany dětí žáky s neomluvenými hodinami a hodnocení dosavadní spolupráce ZŠ s rodinou. Ve školním roce 2016/2017 se i přes veškerou snahu škole nepodařilo snížit vysoký počet neomluvených (539) a zameškaných omluvených (6 292) hodin. Na počet žáků ve škole jsou počty neomluvených a zameškaných hodin neúměrně vysoké.

Škola prezentuje výsledky své činnosti účastí na různých sportovních (např. SAZKA olympijský víceboj, v rámci kterého soutěží žáci po celý rok v hodinách tělesné výchovy ve speciálních sportovních disciplínách), pěveckých a výtvarných soutěžích, vystoupeních (např. v domově důchodců) a výstavách v rámci okresu i v celostátním měřítku. Zapojila se do sběrové soutěže papíru a plastových víček. Výrobky žáků školy jsou každoročně prezentovány také na keramických trzích v Berouně. V celoročním projektu Recyklohraní plní žáci úkoly zadané organizátorem soutěže, třídí odpad, sbírají použité baterie a malé elektrospotřebiče. Žákům jako volnočasové aktivity jsou nabízeny keramický a logopedický kroužek. Škola výchovu ke zdravému životnímu stylu žáků podporuje převážně pobytem venku, plaváním a zapojením do projektu Ovoce a zelenina do škol. Žáci se svými pracemi podílejí na výzdobě školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti došlo k poklesu počtu žáků z 53 na současných 27.

Silné stránky

- Poskytování kvalitní a účinné individuální podpory jednotlivými učiteli všem žákům školy v průběhu vzdělávání s cílem maximální možné uplatnitelnosti v praktickém životě.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Dlouhodobá nekonceptnost řízení a jeho nízká úroveň vyplývající z nedostatečné orientace vedení školy v platné školské legislativě.
- Nedůsledná činnost školního poradenského pracoviště (nevyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů, nepřijímání opatření k minimalizaci počtu neprospívajících žáků).
- Nedostatečná spolupráce s poradenskými pracovišti – chybějící spolupráce na vytváření individuálních vzdělávacích plánů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Další vzdělávání ředitelky školy není dlouhodobě zaměřeno na oblast řízení školy a dopady legislativních změn v oblasti vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření, dalšího vzdělávání se účastní pouze někteří pedagogičtí pracovníci.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit pedagogické vedení školy ve všech oblastech.
- Zintenzivnit spolupráci s poradenskými pracovišti – spolupráce na vytváření individuálních vzdělávacích plánů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a hodnocení jejich naplňování.
- Využívat nabídek dalšího vzdělávání všech pedagogů zejména v oblasti legislativy a zájmového vzdělávání a poznatky z něj přenášet do praxe.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 90 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, Hořovice, Svatopluka Čecha 455 ze dne 30. listopadu 2009 vydaná Středočeským krajem včetně Dodatku č. 7, 8
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích v rejstříku škol a školských zařízení čj. MŠMT-24923/2017-3 s účinností od 21. 9. 2017

3. Jmenování do funkce ředitelky vydané Radou Středočeského kraje dne 10. června 2014, čj. 086273/2014/KUSK s účinností od 1. srpna 2014
4. Kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení vydaný NIDV ze dne 26. 4. 2010
5. Osvědčení o absolvování programu celoživotního vzdělávání pro výchovného poradce vydané Pedagogickou fakultou UK Praha ze dne 13. 9. 2010
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Abeceda pro život“ pro základní školu speciální platný ode dne 31. 8. 2010
7. Školní vzdělávací program „Abeceda pro život“ RVP ZV LMP platný ode dne 1. 9. 2007 včetně následných úprav
8. Školní vzdělávací program „Abeceda pro život“ RVP ZV platný od 1. 9. 2017
9. Školní vzdělávací program školní družiny ze dne 4. 9. 2017
10. Koncepce rozvoje školy na období 2016 - 2020
11. Školní řád ze dne 1. 9. 2017
12. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2016
13. Dokumentace výchovného poradce a metodika prevence
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2017/2018
15. Kniha úrazů na školní rok 2017/2018
16. Záznamy z pedagogických rad od školního roku 2015/2016
17. Výroční zpráva o činnosti školy školní rok 2016/2017
18. Třídní knihy na školní rok 2017/2018
19. Školní matrika žáků na školní rok 2017/2018
20. Osobní spisy žáků
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
22. Účetní doklady za rok 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka

Ing. Drahuše Šefčíková v. r.

Mgr. Jitka Křížková, MBA, školní inspektorka

Mgr. Jitka Křížková, MBA v. r.

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

Mgr. Petra Holopírková v. r.

V Plzni 24. listopadu 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Martina Štochlová, ředitelka školy

Mgr. Martina Štochlová v. r.

V Hořovicích 6. 12. 2017